

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник Голови Правління
АТ «СК «АХА Страхування»

Межебицький М.С.

«06» жовтня 2014 р.

ПРАВИЛА № 007

**ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА
РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ
(Нова редакція)**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила № 007 “Добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ” (надалі – Правила) розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» №85/96-ВР від 07.03.96 р. із змінами та доповненнями, та інших законодавчих і підзаконних актів України.

1.2. У цих Правилах застосовані наступні терміни:

Вигодонабувачі – фізичні особи (в тому числі й фізичні особи-підприємці) або юридичні особи, що мають заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні застрахованого майна, і які при укладанні договору страхування призначені Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

Договір страхування - це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору страхування.

Заява на виплату страхового відшкодування - документ, встановленої Страховиком форми, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання одержати страхове відшкодування.

Заява на страхування - документ, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання здійснити страхування у даного Страховика, а також містить основну інформацію, необхідну для укладення договору страхування.

Компетентні органи - державні органи та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, які відповідно до чинного законодавства мають право проводити розслідування причин та обставин страхових випадків, та висновки (рішення, постанови, роз'яснення, акти тощо) яких є необхідними для кваліфікації заявлених подій як страховий/нестраховий випадок (наприклад, органи Міністерства внутрішніх справ, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства охорони здоров'я, житлово-комунальні підприємства, відповідні органи інших держав тощо).

Страховий акт – документ, що складається Страховиком у формі, що визначена Страховиком, який кваліфікує подію як страховий (нестраховий) випадок, та в якому зафіксований розмір завданих збитків і сума страхового відшкодування.

Страхова виплата - грошова сума, яка виплачується Страховиком відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку.

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування - страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування і страхування відповідальності при настанні страхового випадку.

Страховий випадок - подія, передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховик - юридична особа, яка приймає на себе за умовами договору страхування за певну винагороду (страховий платіж) зобов'язання відшкодувати Страхувальнику збитки, які виникли в результаті настання страхових випадків, передбачених цими Правилами.

Страховий платіж - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику у відповідності з договором страхування.

Страховий тариф - ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховання - це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Страховальники - юридичні особи та дієздатні фізичні особи (в тому числі фізичні особи-підприємці), що уклали зі Страховиком договір страхування.

Франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування. Франшиза може встановлюватись як в абсолютному значенні, так і у відсотках від страхової суми та використовуватись як до загальної страхової суми, так і до страхової суми по кожному окремому предмету договору страхування, в залежності від умов договору страхування.

Умовна франшиза – Страховик не несе відповідальності за збитки, що не перевищують розміру франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збитки повністю, якщо їх розмір перевищує розмір встановленої франшизи.

Безумовна франшиза – Страховик зобов'язаний відшкодувати збитки за вирахуванням встановленої франшизи.

Терміни, що не обумовлені даними Правилами, визначаються Законом України "Про Страхування" та іншими законодавчими і підзаконними актами України.

Якщо значення якого-небудь терміну (найменування або поняття) не обумовлено цими Правилами та не може бути визначено, виходячи з законодавства, то таке найменування або поняття використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

1.3. На підставі цих Правил АТ «СК «АХА Страхування» (надалі – Страховик) укладає договори добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ від перелічених у цих Правилах ризиків (надалі – Договори страхування).

1.4. Страхувальниками майна відповідно до цих Правил є юридичні особи (незалежно від їх організаційно-правової форми) або дієздатні фізичні особи (в тому числі фізичні особи-підприємці) (надалі - Страхувальники), що уклали із Страховиком Договори страхування майна, яке належить їм на правах власності (володіння, користування та розпорядження), або прийняте ними в довірче управління, оренду, лізинг, заставу, на зберігання, комісію, продаж та з інших підстав, що не суперечать чинному законодавству України.

1.5. Майно може бути застраховане за Договором страхування лише на користь тієї особи (Вигодонабувача), що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні цього майна. Договір страхування, укладений при відсутності у Страхувальника (Вигодонабувача) такого інтересу в збереженні застрахованого майна, є недійсним з моменту його укладення.

1.6. Призначення в Договорі страхування Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання покладених на нього обов'язків за цим Договором страхування, окрім випадків, коли ці обов'язки Страхувальника добровільно, свідомо і у відповідності до чинного законодавства, цих Правил та умов Договору страхування виконані Вигодонабувачем.

1.7. Умови, що містяться в цих Правилах, можуть бути змінені (виключені або доповнені) за письмовою згодою сторін при укладанні Договору страхування або до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать чинному законодавству України.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням майном. Зазначені майнові інтереси мають бути належним чином заявлені на страхування та безпосередньо зазначені в Договорі страхування.

2.2. За цими Правилами може бути застраховане таке рухоме і нерухоме майно:

2.2.1. Будівлі та приміщення (житлові, адміністративні, соціально-культурного призначення і суспільного користування, виробничі, господарчі тощо), включаючи усі їх конструктивні елементи (за виключенням внутрішнього оздоблення та скла) та інші складові частини земельної ділянки Страхувальника (Вигодонабувача), які мають постійне місцезнаходження;

2.2.2. Внутрішнє оздоблення будівель та приміщень, а саме: внутрішня обробка стін, підлоги та стелі будівель та приміщень (включаючи обробку балконів, лоджій тощо) усіма видами штукатурних та малярних робіт, деревом, пластиком, шпалерами тощо; інші горючі елементи та покриття стін, підлоги та стелі; горючі дверні та віконні конструкції, включаючи скло; вбудовані меблі;

2.2.3. Споруди (вежі, щогли та інші виробничо-технологічні установки), включаючи усі їх конструктивні елементи та інші складові частини земельної ділянки Страхувальника (Вигодонабувача), які мають постійне місцезнаходження;

2.2.4. Інженерне і виробничо-технологічне обладнання та устаткування (комунікації, системи, апарати, електронно-обчислювальна техніка, пристрої передавання інформації, оргтехніка, верстати, передавальні і силові машини, інші агрегати, механізми і прилади, санітарно-технічне, вентиляційне й опалювальне устаткування, газові й електричні плити, лічильники, електропроводка, телевізійний і телефонний кабель, антени тощо);

2.2.5. Торгівельне обладнання;

2.2.6. Електронно-обчислювальна техніка, пристрої передавання інформації, оргтехніка;

2.2.7. Інвентар, технологічна оснастка;

2.2.8. Меблі, офісне обладнання, предмети інтер'єру тощо;

2.2.9. Товарно-матеріальні цінності (будь-які товарні та матеріальні запаси, а саме: сировина, матеріали та напівфабрикати, необхідні для діяльності, виробництва кінцевої продукції тощо, а також запаси готової продукції);

2.2.10. Предмети особистого користування та інше вказане в Договорі страхування майно, яке належить робітникам підприємства (одяг, сумки тощо);

2.2.11. Окремі помешкання (цехи, лабораторії, кабінети, квартири, кімнати тощо);

2.2.12. Об'єкти незавершеного будівництва;

2.2.13. Інвентар, технологічна оснастка;

2.2.14. Предмети інтер'єра, меблі, елементи оздоблення приміщень і таке інше;

2.2.15. Електропобутові прилади, аудіо-, відео-, кіно-, фото-, електронна техніка;

2.2.16. Килимові вироби, одяг, білизна, взуття, предмети домашнього господарства та вжитку, господарський та спортивний інвентар;

2.2.17. Вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного і напівдорогоцінного каміння, унікальні та антикварні речі, колекції – приймаються на страхування тільки у розмірі їх повної вартості згідно експертної оцінки, підтвердженої документально;

2.2.18. Інше майно, належним чином зазначене в Договорі страхування, за винятком вказаного в п. 2.5 цих Правил.

2.3. Застраховане за Договором страхування майно визначається згідно з переліком або описом, вказаним у Договорі страхування, з урахуванням та в межах визначень п. 2.2 цих Правил.

2.4. Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, будівлі, приміщення та споруди приймаються на страхування з усіма невід'ємними інженерними комунікаціями та системами відповідно до проектної та технічної документації (санітарно-технічне та опалювальне обладнання і системи, електропроводка, інші з'єднувальні кабелі).

2.5. Згідно з цими Правилами не можуть бути застраховані (якщо інше не передбачено Договором страхування):

2.5.1. Готівка в національній і іноземній валюті;

2.5.2. Цінні папери (акції, облігації, сертифікати, векселі, тощо), посвідчення, свідоцтва, ощадні і чекові книжки, кредитні карти, рукописи, плани, креслення, акти, бухгалтерські і ділові книги, картотеки та інші офіційні або приватні документи;

2.5.3. Моделі, макети, наочні приладдя, зразки, форми, прототипи і виставочні екземпляри, а також типова продукція, що не застосовується у поточному виробництві тощо;

2.5.4. Дорогоцінні метали в природному або обробленому вигляді, у злитках, напівфабрикатах або готових виробих;

2.5.5. Твори мистецтва, унікальні та антикварні речі, слайди, фотознімки, філателістичні колекції;

2.5.6. Майно, що зберігається на балконах, лоджіях;

2.5.7. Продукти харчування, спиртні напої і тютюнові вироби;

2.5.8. Засоби транспорту, пересувні будівельні, сільськогосподарські або інші машини і механізми, мотоцикли, мопеди, велосипеди, причепа і тягачі;

Застереження: у випадку, якщо Договором страхування передбачено страхування засобів транспорту, то територією дії Договору страхування є територія за адресою, зазначеною у Договорі страхування.

2.5.9. Предмети релігійного культу;

2.5.10. Деревина на лісосіках та під час сплаву;

2.5.11. Устаткування та обладнання, розташоване на зовнішніх стінах або даху будівель та споруд (вивіски, електронна реклама, антени, навіси, ставні тощо);

2.5.12. Мережі електропостачання під відкритим небом, включаючи опори, щогли та огороження;

2.5.13. Рухоме майно під відкритим небом;

2.5.14. Об'єкти незавершеного будівництва та об'єкти, що будуються або реконструюються;

2.5.15. Технічні носії інформації комп'ютерних та аналогічних систем (перфокарти, магнітні стрічки, касети, дискети, магнітні диски тощо);

2.5.16. Вибухові речовини.

2.6. Майно, зазначене у п.2.5 цих Правил, може бути предметом Договору страхування за цими Правилами тільки за умови, що це спеціально зазначено у Договорі страхування. При цьому страхування може здійснюватися на особливих умовах згідно цих Правил та Договору страхування.

2.7. Згідно з цими Правилами не можуть бути застраховані:

2.7.1. Тварини, багаторічні насадження, сільськогосподарські культури та їх врожай;

2.7.2. Майно, що знаходиться на території страхування, але яке не належить Страхувальнику (Вигодонабувачу) на праві власності (володіння, користування, розпорядження), або не знаходиться у Страхувальника (Вигодонабувача) в довірчому управлінні, в оренді, лізингу, заставі, на зберіганні, комісії та з інших підстав, що не суперечать чинному законодавству України;

2.7.3. Будинки і споруди, конструктивні елементи та інженерні системи яких знаходяться в аварійному стані, а також рухоме майно, що знаходиться в них;

2.7.4. Майно, що знаходиться в зоні, що перебуває під загрозою обвалу, оповзню, повені або іншого стихійного лиха, а також у зоні військових дій з моменту офіційного підтвердження наявності такої загрози, якщо таке підтвердження було зроблено до укладення Договору страхування;

2.7.5. Майно, вилучене з обороту або обмежене в обороті відповідно до чинного законодавства України.

2.8. Питання про прийняття того чи іншого предмету Договору страхування на страхування вирішується Страховиком в односторонньому порядку.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

3.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін Договору страхування в розмірі, що не перевищує дійсної вартості застрахованого майна (страхової вартості), якщо інше не передбачено Договором страхування. Дійсною вартістю вважається вартість майна в місці його перебування на момент (у день) укладення Договору

страхування або настання страхового випадку, визначена відповідно до умов Договору страхування.

3.2. Дійсною вартістю відповідно до умов Договору страхування може бути:

3.2.1. Поточна вартість – вартість нового майна за вирахуванням зносу;

3.2.2. Відновлювальна вартість - вартість нового майна (вартість будівництва, придбання або виготовлення) без вирахування зносу;

3.2.3. Загальна вартість (застосовується для майна, яке не може більше використовуватися за своїм призначенням) - вартість, яку очікується отримати за майно (матеріали з нього), яке вичерпало корисність відповідно до своїх первісних функцій;

3.2.4. Ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем;

3.2.5. Інша вартість – вартість майна, визначена в Договорі страхування за методикою оцінки іншою, ніж зазначено вище.

3.3. Суттєвою та необхідною умовою при страхуванні на підставі цих Правил є те, що база оцінки при визначенні вартості майна та розміру заповдіяних настанням страхового випадку збитків з метою виплати страхового відшкодування, відповідає вказаній в Договорі страхування дійсній вартості.

3.4. Якщо інше не передбачено Договором страхування, дійсною вартістю при страхуванні на підставі цих Правил є поточна вартість, яка визначається:

3.4.1. Для будівель, приміщень, споруджень, господарських будівель, окремих помешкань - вартість будівництва за цінами і тарифами, що діють на момент оцінки, з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану;

3.4.2. Для інженерного і виробничо-технологічного обладнання, електронно-обчислювальної техніки, пристроїв передавання інформації, оргтехніки, інвентарю, технологічної оснастки, предметів інтер'єра, меблів - вартість придбання, за цінами, що діють на момент оцінки, з урахуванням зносу;

3.4.3. Для об'єктів у стадії незавершеного будівництва або реконструкції та елементів внутрішнього оздоблення будівель та приміщень - по фактично здійснених або таких, що необхідно здійснити матеріальних і трудових витратах на момент оцінки, виходячи з затверджених цін, норм і розцінок для даного виду робіт і витрачених матеріалів, за вирахуванням зносу та урахуванням експлуатаційно-технічного стану;

3.4.4. Для товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) - вартість придбання або виготовлення ТМЦ (за основу приймається менша з вказаних сум), вигляду та якістю як застраховані, за цінами і тарифами, що діють на момент оцінки. В будь-якому випадку дійсна вартість обмежується ціною реалізації (ринковою вартістю). Не може бути застраховано ТМЦ, які знаходяться в обігу, в кількості більшій ніж середньомісячні залишки на складах, згідно відповідних підтверджуючих документів (довідок) за кілька попередніх періодів, які складені на підставі бухгалтерського обліку. Якщо інше не передбачено Договором страхування дійсна вартість ТМЦ відповідає балансовій вартості згідно даних бухгалтерського обліку.

3.5. При страхуванні майна, окрім ТМЦ, Договором страхування може бути передбачено, що дійсна вартість визначається наступним чином:

3.5.1. Відновлювальна вартість, за умови, що знос майна складає не більше 30% (страхування на базі відновлювальної вартості);

3.5.1.1. Для будівель, приміщень, споруд та іншого нерухомого майна відновлювальна вартість - це вартість нової будівлі (приміщення, споруди або іншого нерухомого майна), включаючи витрати на проектування і загальні будівельні роботи, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку, без вирахування зносу;

3.5.1.2. Для іншого майна відновлювальна вартість - це вартість придбання нового аналогічного за видом і якістю майна, або вартість відновлення (виготовлення) такого майна на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку, без вирахування зносу. При цьому, визначальною є менша з вказаних сум;

3.5.2. Загальна вартість - вартість майна, визначена згідно з п.3.2.3 цих Правил, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку;

3.5.3. Інша вартість – вартість майна, визначена згідно з п.3.2.4 цих Правил, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку.

3.6. Страхова сума встановлюється окремо по кожному застрахованому предмету Договору страхування або сукупності предметів (групам, категоріям майна), зазначених у Договорі страхування або визначених Договором страхування в межах їх дійсної вартості, на підставі наданих Страхувальником документів, що підтверджують дійсну вартість майна, шляхом експертної оцінки, або іншим способом.

3.7. Відповідність страхових сум визначеній в Договорі страхування дійсній вартості встановлюється окремо по кожному застрахованому предмету або сукупності предметів, вказаних в Договорі страхування. Відповідальність за правильність визначення (розрахунку) страхової суми покладається на Страхувальника. Страхувальник має право переглядати розмір страхової суми за Договором страхування на випадок збільшення дійсної вартості майна. Якщо дійсна вартість майна збільшується, Страхувальник повинен відповідно збільшити страхову суму та сплатити додатковий страховий платіж у відповідності з умовами п. 3.11 цих Правил. В іншому випадку діє п. 3.10 цих Правил.

3.8. Якщо майно прийняте на страхування на визначену частку (відсоток) від дійсної вартості майна, то всі предмети Договору страхування вважаються застрахованими у тій самій частці.

3.9. Якщо страхова сума виявиться більше дійсної вартості майна, прийнятого на страхування, Договір страхування діє в тій частині страхової суми, що не перевищує дійсної вартості майна.

3.10. Якщо протягом дії Договору страхування дійсна вартість майна збільшується, Страховик несе відповідальність за Договором страхування пропорційно відношенню страхової суми, встановленої для такого майна в Договорі страхування, до нової (збільшеної) дійсної вартості майна (якщо інше не передбачено Договором страхування).

3.11. Страхова сума у зв'язку із збільшенням вартості застрахованого майна під час дії Договору страхування може бути збільшена на підставі письмової заяви Страхувальника шляхом укладання додаткової угоди до Договору страхування, яка стає його невід'ємною частиною.

3.12. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то страхова сума відповідно зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Страхова сума вважається зменшеною з дня виплати страхового відшкодування.

3.13. Страхові суми (ліміт відповідальності) можуть бути встановлені по окремих застрахованих предметах Договору страхування, по окремих страхових випадках, групі страхових випадків, Договору страхування у цілому.

3.14. Якщо Договором страхування не передбачено інше, у випадку, коли Страхувальник не підтверджує документально розмір дійсних вартостей по окремих застрахованих предметах (елементах, складових частинах майна) Страховик відшкодовує збитки, викликані їхньою загибеллю або ушкодженням, у межах питомих ваг цих елементів у вказаній в Договорі страхування страховій сумі згідно наступних таблиць:

3.14.1. При страхуванні будівлі:

Елементи будівлі	Питома вага у страховій сумі, %
Фундамент	14
Стіни несучі	25
Підлога, перекриття	19
Дах, покрівля	6
Вікна, двері	11
Оздоблення	11*

* питома вага оздоблення прийнята за категорією «Стандартне». В залежності від категорії оздоблення, за згодою сторін, можуть бути прийняті наступні дані:

Категорія оздоблення	Елементи оздоблення	Ознаки	Питома вага у страховій сумі, %
Стандартне оздоблення	Стіни	Штукатурка, фарбування, паперові шпалери	10-15 %
	Підлога	Лінолеум, дерев'яна підлога (дошка)	
	Стеля	побілка	
	Двері	ДСП	
Поліпшене оздоблення	Стіни	Тиснені, рідкі шпалери, шпалери, які миються, декоративні панелі	20- 40 %
	Підлога	Паркет, килимове покриття, керамічна плитка	
	Стеля	Шпалери, плитка для стелі, натяжні стелі	
	Двері	Фільонкові, масив хвойних порід, полімерні матеріали	
Євростандарт		Оздоблення здійснене з використанням коштовних матеріалів по індивідуальному замовленню	40- 60 %

При цьому, зі збільшенням питомої ваги у страховій сумі оздоблення, питома вага інших елементів будівлі відповідно пропорційно зменшується, виходячи з наведених вище даних.

3.14.2. При страхуванні внутрішнього оздоблення та інженерного устаткування будівлі:

Елементи внутрішнього оздоблення	Питома вага у страховій сумі, %
Підлога	34
Стеля	10
Стіни, вбудовані меблі	30
Заповнення проємів (вікон, дверей), горючі складові вікон та дверей, включаючи скло	14
Інженерне устаткування	12

3.14.3. При страхуванні домоволодіння загальна питома вага у страховій сумі прибудов до житлового будинку, окремих господарських споруд та будівель (вбиральня, лазня, гараж, сховище, навіс тощо) складає 10% від загальної страхової суми по страхуванню домоволодіння.

3.14.4. Страхувальник при укладанні Договору страхування може змінити зазначені вище питомі ваги страхових сум за узгодженням зі Страховиком.

Вказані значення питомих у відсотках від визначеної у Договорі страхування страхової суми застрахованого предмету Договору страхування є максимальними сумами (лімітами відповідальності Страховика) при визначенні розміру страхового відшкодування при повному знищенні або пошкодженні зазначених елементів.

3.15. Договором страхування може бути передбачена франшиза (умовна або безумовна). Франшиза визначається за згодою сторін при укладанні Договору страхування у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі. Франшиза може встановлюватись окремо по кожному предмету Договору страхування, страховому випадку (ризик). Вказана в Договорі страхування франшиза застосовується при розрахунку суми страхового відшкодування по кожному окремому

страховому випадку. Збитками по одному страховому випадку є збитки, які мають один з одним причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин. Збитки, які виникають протягом 72 годин незалежно один від одного, не вважаються збитками по одному страховому випадку і розглядаються як збитки по окремим страховим випадкам.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ, СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. За Договором страхування, укладеним на підставі цих Правил, можуть бути застраховані майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувачів), пов'язані з ризиком втрати (загибелі) або ушкодження майна в результаті:

4.1.1. Пожежі – вогню, що виник поза спеціально призначеним для його розведення і підтримки місцем, або вийшов за його межі і здатний поширюватися спонтанно та довільно. Пожежа, яка виникла внаслідок протиправних дій третіх осіб (підпалу), не є страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Страховик також відшкодовує збитки, що виникли внаслідок впливу на застраховане майно продуктів горіння (диму, сажі, кіптяви), гарячих газів, високої температури (за умови, що такий вплив є наслідком пожежі) і заходів пожежогасіння, застосованих з метою гасіння або запобігання подальшому поширенню вогню.

Страховик також відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачам) збитки, що виникли:

а) внаслідок пожежі, що виникла всередині установок, що використовують вогонь або тепло для технологічних процесів;

б) внаслідок ушкодження майна розпеченими розплавами, що вивільнились в результаті аварії, окрім самих ємностей, що містять ці розплави;

в) внаслідок впливу на застраховане майно продуктів горіння, гарячих газів, високої температури і заходів пожежогасіння, застосованих з метою гасіння або запобігання подальшому поширенню вогню.

Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли:

а) внаслідок цілеспрямованого впливу корисного (робочого) вогню або тепла, необхідних для проведення плавки, термічного опрацювання, випалу, готування, копчення, сушіння та інших подібних цілей, поза установками, що використовують вогонь або тепло;

б) в результаті самозаймання, що сталося внаслідок природних властивостей застрахованого майна.

4.1.2. Вибуху - звільнення великої кількості енергії за короткий період часу, засноване на прагненні газів або парів до розширення. Страховими випадками є вибухи, які виникли внаслідок пожежі, природних сил, та техногенні. Вибухи, які виникли внаслідок протиправних дій третіх осіб, та які виникли від зниження тиску нижче атмосферного не є страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Вибухом резервуара (казана, трубопроводу, тощо) вважається тільки такий вибух, коли стінки цього резервуара ушкоджені в такому обсязі, що відбувається раптове вирівнювання тиску усередині і зовні резервуара. Якщо вибух відбувається усередині резервуара, то виниклі збитки відшкодовуються і в тому випадку, якщо його стінки не ушкоджені.

Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли:

а) внаслідок ушкодження механізмів із двигунами внутрішнього згорання при вибухах (детонаціях) та гідроударах, що виникають у камерах згорання;

б) в результаті вибуху, який виник внаслідок протиправних дій третіх осіб, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.1.3. Удару блискавки - впливу атмосферного електричного розряду, при якому струм блискавки протікає крізь елементи застрахованого майна і завдає термічного,

механічного або електричного впливу. Удар кульової блискавки також є страховим випадком.

При страхуванні від ризиків згідно п. 4.1.1 – 4.1.3 цих Правил не підлягають відшкодуванню (виключення зі страхування):

а) збитки застрахованому майну внаслідок цілеспрямованого впливу на застраховане майно корисного (робочого) вогню або тепла (проведення плавки, термічного опрацювання, випалу, готування, копчення, сушіння та інших подібних процесів) з метою зміни його властивостей або з іншою метою у відповідності з технологічним процесом. Дане виключення стосується також застрахованого майна, в якому або з використанням якого виникає або підтримується корисний (робочий) вогонь або тепло;

б) збитки електричним пристроям внаслідок впливу електричного струму з виникненням полум'я або без нього (наприклад, в результаті перенапруги, дефектів (порушень) в ізоляції (короткого замикання, замикання в обмотці інших подібних процесів), дефектів (недоліків або відсутності) заземлення, недостатнього контактування, недоліків вимірюючих, регулюючих та запобіжних пристроїв), якщо тільки це не стало причиною подальшого поширення вогню;

Застереження до виключень а), б):

наслідки вказаних збитків (пожежа або вибух) для іншого застрахованого майна не виключаються;

дані виключення не стосуються збитків, викликаних пожежею або вибухом, які сталися з іншим майном.

в) збитки в результаті самозаймання, шумування, бродіння, гниття або інших природних властивостей застрахованого майна;

г) збитки в результаті пожежі або вибуху, які викликані землетрусом, виверженням вулкану, дією підземного вогню (включаючи вогонь у вугільній шахті або нафтовій шпарі);

д) збитки заподіяні механізмам із двигунами внутрішнього згорання при вибухах (детонаціях), що виникають у камерах згорання, а також збитки від тиску газу, який виник в розподільному пристрої електричного вимикача;

е) збитки, викликані вакуумом або розрідженням газу (зниженням тиску нижче атмосферного) в резервуарі;

є) збитки електричним пристроям від удару блискавки, за виключенням випадків безпосереднього переходу розряду блискавки на застраховане майно або випадків виникнення пожежі;

ж) збитки, що відбулися внаслідок проведення санкціонованих компетентними органами вибухових робіт;

з) збитки, що відбулися внаслідок будь-яких явищ, не заснованих на прагненні пару і газів до розширення, навіть якщо такі явища супроводжуються звуковою або ударною хвилею. Наприклад, розрив турбін або маховиків внаслідок відцентрової сили («фізичний» вибух), розрив судин внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу судини;

і) збитки, що відбулися внаслідок використання, збереження або тимчасового розміщення в межах зазначеної в Договорі страхування території страхування газового устаткування та інших вибухонебезпечних предметів, матеріалів, речовин, які не є невід'ємною частиною інженерних комунікацій або процесу.

4.1.4. Стихійних лих (згідно з класифікацією гідрометслужби Мінекоресурсів України відповідно до чинного законодавства та з урахуванням визначень в цих Правилах), вказаних в Договорі страхування та підтверджених висновком гідрометслужби Мінекоресурсів або Державної служби України з надзвичайних ситуацій:

а) сильного вітру (бурі), шторму, урагану, смерчу;

б) повені, паводку, затоплення;

в) землетрусу, вулканічного виверження, карсту (осідання ґрунту), зсуву (оповзню), обвалу;

г) селю, сніжних лавин, каменепадів;
д) крупного граду, сильного дощу, зливи;
е) ожеледі, сильного снігопаду, сильного налипання снігу, сильної хуртовини, сильного морозу;
є) інших надзвичайних руйнуючих явищ природи, якщо це передбачено Договором страхування.

Не підлягають відшкодуванню збитки:

а) збитки, що виникли внаслідок проникнення в будівлі (приміщення) дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері, невідремонтовану покрівлю, отвори, що утворилися внаслідок старіння або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок бурі (сильного вітру), урагану, шторму або смерчу;

б) збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони не викликані безпосередньо одним із перелічених в даному пункті стихійних лих. Наприклад, збитки внаслідок пошкодження майна водопровідною водою, талою, дощовою водою через протікання покрівлі. Також не підлягають відшкодуванню збитки, спричинені підйомом або підпором води, зворотним тиском води у водопровідних та каналізаційних мережах.

в) збитки, що виникли внаслідок падіння конструктивних елементів і уламків (частин) застрахованого майна, викликаного частковою руйнацією або ушкодженням внаслідок старіння (зносу) цього майна або виробничих (будівельних) дефектів;

г) збитки внаслідок будь-якого руху ґрунту, які викликані проведенням вибухових робіт, виїмки ґрунту, засипання пустот або інших земляних робіт, видобутком або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин;

д) збитки від руху повітряних мас у випадку, якщо швидкість вітру не перевищувала 25 м/с;

е) збитки від землетрусу у випадку, якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд належним чином не були враховані сейсмологічні умови;

ж) в результаті розмокання або розчинення внаслідок дії води або інших рідин;

з) від падіння конструктивних елементів і уламків (частин) застрахованого майна, викликаного його частковою руйнацією або ушкодженням внаслідок старіння (зносу) цього майна або виробничих (будівельних) дефектів;

и) в результаті проведення вибухових робіт, виїмання ґрунту, засипання пустот або інших земляних робіт;

і) інших ризиків, вказаних в Договорі страхування, за умови що можливість їх застосування передбачена цими Правилами чи доповненнями до цих Правил, зареєстрованими в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, не підлягають відшкодуванню:

а) збитки від пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін та інших елементів будинків із скла;

б) збитки від пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: щогли, антени, відкриті електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин тощо;

в) збитки, завдані рухомому майну, яке знаходиться під відкритим небом.

Визначення стихійних лих та додаткові умови страхування вказано в Додатку № 1 до даних Правил.

4.2. Договір страхування може бути укладений по сукупності або у будь-якій комбінації усіх вищезгаданих страхових ризиків.

4.3. У обсяг страхових зобов'язань Страховика за Договором страхування можуть бути включені витрати Страхувальника на заходи, спрямовані на зменшення збитків при настанні страхового випадку. Вживаючи такі заходи, Страхувальник повинен дотримуватися вказівок Страховика, якщо вони повідомлені Страхувальнику. Витрати на такі заходи, якщо вони були необхідні або були зроблені для виконання вказівок

Страховика, повинні бути відшкодовані Страховиком навіть якщо відповідні заходи виявилися безуспішними. Відшкодування витрат на заходи, спрямовані на зменшення збитків, та відшкодування збитків застрахованому майну в сумі не можуть перевищувати відповідної страхової суми по кожній узгодженій в Договорі страхування позиції (одиниці застрахованого майна).

Не відшкодовуються витрати на оплату праці пожежників та інших служб, які надали допомогу при гасінні пожежі на суспільних засадах (безоплатній основі).

4.4. Не визнаються страховими випадками події, що сталися внаслідок:

4.4.1. Ядерного вибуху, радіації або радіоактивного зараження;

4.4.2. Військових дій, а також маневрів або інших військових заходів, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.4.3. Громадянської війни, терористичних актів, народних хвилювань усякого роду або страйків, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.4.4. Вилучення, конфіскації, реквізиції, арешту або знищення застрахованого майна по розпорядженню державних органів;

4.4.5. Навмисних дій Страхувальника (Вигодонабувача), його представників або робітників, спрямованих на настання страхового випадку: невиконання, порушення чинних норм і розпоряджень і норм органів відомчого і державного пожежного нагляду, невжиття заходів для попередження можливої загибелі або ушкодження застрахованого майна, а також зазначені дії та бездіяльність, здійснені з необережності Страхувальника (Вигодонабувача);

4.4.6. Дій Страхувальника (Вигодонабувача), їх робітників або представників в стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин;

4.4.7. Вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем), його представниками або робітниками, злочину;

4.4.8. Дефектів і недоліків застрахованого майна, що були відомі Страхувальнику до настання страхового випадку, але про які не було повідомлено Страховику;

4.4.9. Самозаймання, шумування, гниття, усушки або інших природних процесів, що відбуваються в застрахованому майні;

4.4.10. Розкрадання майна під час страхового випадку;

4.4.11. Обвалу будинків (споруд) або їхніх частин через похибки проектувальників та/або будівельників або через старіння (знос).

4.5. При страхуванні згідно з умовами цих Правил не відшкодовуються непрямі збитки, завдані страховим випадком, наприклад, упущена вигода, моральна шкода тощо.

5. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. СТРАХОВІ ТАРИФИ

5.1. Страховий платіж встановлюється, виходячи з розміру страхової суми, строку страхування і страхового тарифу по відповідному ризику та предмету Договору страхування.

5.2. Страховик при визначенні розміру страхового платежу, що підлягає сплаті за Договором страхування, застосовує розраховані ним базові страхові тарифи, що визначають страховий платіж в залежності від виду майна, прийнятого на страхування, страхового ризику, строку страхування. Базові страхові тарифи (для строку страхування - 1 рік) наведені в Додатку №2 до цих Правил.

5.3. Страховик може при визначенні розміру страхового платежу використовувати коефіцієнти до базових страхових тарифів, в залежності від умов конкретного Договору страхування та факторів ризику: оснащеності застрахованого помешкання, його вогнестійкості, технічних особливостей предмету Договору страхування, поверховості будинків, наявності засобів пожежогасіння, віддаленості від найближчого поста пожежної служби, аварійних і ремонтних служб, наявності засобів охорони, географічного положення та інших факторів, що впливають на ступінь страхового ризику.

5.4. При укладенні Договору страхування строком дії менше ніж один рік страховий платіж складає таку частину від суми річного страхового платежу:

Строк дії Договору страхування (в місяцях)										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховий платіж в % від річного страхового платежу										
30	35	45	50	55	65	70	80	85	90	95

5.5. При укладенні Договору страхування строком дії більше ніж один рік страховий платіж за Договором страхування встановлюється як сума страхових платежів за кожний рік. Якщо строк страхування встановлюється як рік (декілька років) і місяць (декілька місяців), то страховий платіж за місяць (декілька місяців) визначається як пропорційна частина страхового платежу за рік.

5.6. Страховий платіж за неповний місяць сплачується як за повний.

5.7. Страховий платіж сплачується одноразово або частинами в порядку, встановленому Договором страхування.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ, СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування. При укладанні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою), інші документи та інформацію, необхідні для оцінки страхового ризику.

6.2. При укладенні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику у відношенні прийнятого на страхування майна.

6.3. При укладанні Договору страхування між Страхувальником і Страховиком повинно бути досягнуто згоди по таких істотних умовах:

- а) про предмет Договору страхування;
- б) про характер подій, на випадок настання яких здійснюється страхування (страхових випадків);
- в) про розміри страхових сум;
- г) про строк дії Договору страхування та територію страхування;
- д) про страхові тарифи, розміри страхових платежів та строки їх сплати;
- е) про порядок зміни і припинення дії Договору страхування;
- є) про умови здійснення виплати страхового відшкодування, причини відмови у виплаті страхового відшкодування;
- ж) про права та обов'язки сторін і відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов Договору страхування;
- з) про інші умови за згодою сторін.

6.4. Договір страхування може бути укладений сторонами на строк: до одного року, на рік і більше одного року.

6.5. Договір страхування набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.6. Дія Договору страхування припиняється о 24 годині дня, що зазначений у Договорі страхування як дата закінчення його дії, а також у випадках, передбачених розділом 8 цих Правил.

6.7. Договір страхування, який укладено за цими Правилами, діє тільки на території, що вказана у Договорі страхування (територія страхування), при цьому територією страхування нерухомого майна є його фактичне місцезнаходження, а територією страхування рухомого майна є вказані у Договорі страхування будівлі, склади та приміщення або ділянки, в яких зберігається застраховане майно. Це застереження не розповсюджується на майно, яке зазнало пошкоджень під час евакуації з місця страхової події з метою його врятування. Якщо територія страхування рухомого майна змінюється, то Страхувальник повинен попередити Страховика не пізніше трьох діб після моменту зміни фактичного місцезнаходження застрахованого майна.

6.8. Договір страхування повинен бути укладений у письмовій формі. Недотримання письмової форми є підставою для визнання недійсним Договору страхування.

6.9. При переході прав на застраховане майно від особи, в інтересах якої було укладено Договір страхування, до іншої особи, права та обов'язки за цим Договором страхування переходять до особи, до якої перейшли права на майно, за винятком випадків примусового вилучення майна згідно до чинного законодавства України, за умови внесення відповідних змін до Договору страхування.

6.10. Страхувальник (Вигодонабувач), зобов'язаний протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, письмово повідомити Страховика про перехід прав на застраховане майно до іншої особи.

6.11. Всі зміни та доповнення до Договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

7.1. Страховик має право:

7.1.1. Перевіряти стан застрахованого майна на відповідність умовам, зазначеним у заяві на страхування;

7.1.2. Перевіряти виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) вимог цих Правил і Договору страхування;

7.1.3. Направляти запити в Компетентні органи з питань, пов'язаних з розслідуванням причин і визначенням розміру заподіяного збитку;

7.1.4. Брати участь у зберіганні і рятуванні застрахованого майна, а також давати інструкції, спрямовані на зменшення збитку, що є обов'язковими для Страхувальника (Вигодонабувача);

7.1.5. Здійснити огляд ушкодженого майна, як тільки про це йому стало відомо, провести власне розслідування щодо з'ясування причин та розміру збитку;

7.1.6. Вимагати від Вигодонабувача виконання обов'язків за Договором страхування, включаючи обов'язки, що лежать на Страхувальнику, але не виконані ним, при пред'явленні Вигодонабувачем вимоги про виплату страхового відшкодування;

7.1.7. При повідомленні про обставини, що спричиняють збільшення страхового ризику, переукласти Договір страхування;

7.1.8. Відстрочити виплату страхового відшкодування в порядку, передбаченому даними Правилами та Договором страхування;

7.1.9. Висунути (у межах фактично сплаченої Страхувальнику суми страхового відшкодування) позов до осіб, винних у страховому випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки;

7.1.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до чинного законодавства, цих Правил та умов Договору страхування;

7.1.11. Припинити дію Договору страхування відповідно до цих Правил і чинного законодавства України;

7.1.12. Відмовити Страхувальнику щодо прийняття ризику на страхування без пояснення причин.

7.2. Страховик зобов'язаний:

7.2.1. Ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами;

7.2.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

7.2.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в порядку та в строк, передбачені Договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

7.2.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

7.2.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

7.2.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

7.2.7. Здійснювати інші дії, передбачені законодавством України, даними Правилами та Договором страхування;

7.2.8. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика (по Закону).

7.3. Страхувальник має право:

7.3.1. Ознайомитися з цими Правилами та умовами Договору страхування;

7.3.2. Призначати Вигодонабувачів для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

7.3.3. При настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в порядку та в строки, передбачені цими Правилами або Договором страхування;

7.3.4. У разі здійснення заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна внести зміни до Договору страхування шляхом складання додаткової угоди до Договору страхування;

7.3.5. Збільшити за узгодженням зі Страховиком в період дії Договору страхування розмір страхової суми, якщо майно було застраховано на неповну страхову вартість або вартість майна зросла, шляхом оформлення додаткової угоди до Договору страхування зі сплатою додаткового страхового платежу;

7.3.6. Припинити дію Договору страхування відповідно з цими Правилами і законодавством України, якщо це передбачено Договором страхування;

7.3.7. Одержати інформацію про Страховика відповідно до чинного законодавства України;

7.3.8. Вносити пропозиції щодо вдосконалення та розвитку страхових послуг, які надає Страховик.

7.4. Страхувальник зобов'язаний:

7.4.1. Своєчасно вносити страхові платежі в розмірі і порядку, передбаченими Договором страхування;

7.4.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

7.4.3. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

7.4.4. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

7.4.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами страхування;

7.4.6. В період дії Договору страхування протягом 24 годин повідомляти Страховику про зміни обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, якщо інше не передбачено Договором страхування;

7.4.7. При настанні події, що за умовами Договору страхування може бути кваліфікована як страховий випадок, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний діяти згідно з умовами розділу 9 цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування;

7.4.8. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника.

7.5. Всі повідомлення, передбачені дійсними Правилами і Договором страхування, здійснюються сторонами в письмовій формі або іншим способом, що дозволяє об'єктивно зафіксувати або підтвердити факт одержання повідомлення.

7.6. Сторони зобов'язані вчасно інформувати одна одну про зміну адреси, банківських реквізитів, про інші зміни, що можуть впливати на виконання сторонами своїх зобов'язань за Договором страхування, якщо це передбачено Договором страхування.

8. УМОВИ ЗМІНИ І ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія Договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у разі:

8.1.1. Закінчення строку дії;

8.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

8.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

8.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених ст. 22,23,24 Закону України "Про страхування";

8.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

8.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

8.1.7. В інших випадках, передбачених законодавством України або Договором страхування.

8.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

8.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №2 до цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника щодо дострокового припинення дії Договору страхування пов'язана з порушенням Страховиком умов цього Договору страхування, Страховик повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

8.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №2 до цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за Договором страхування.

8.5. При взаємних розрахунках сторін у разі дострокового припинення Договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі були сплачені в безготівковій формі.

8.6. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання, у випадках, передбачених законодавством України.

8.7. В разі визнання Договору страхування недійсним кожна з сторін зобов'язана повернути іншій стороні все отримане по цьому Договору страхування, якщо інші наслідки недійсності Договору страхування не передбачені законодавством України.

8.8. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно чинного законодавства України.

8.9. Всі зміни та доповнення до Договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. При настанні події, що за умовами Договору страхування може бути кваліфікована як страховий випадок, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

9.1.1. Протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, повідомити про настання події Компетентні органи до компетенції яких входить ліквідація наслідків подій, передбачених розділом 4 цих Правил та розслідування причин їх виникнення;

9.1.2. Протягом 24 годин будь-який спосіб повідомити Страховика та протягом двох робочих днів після настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, надати Страховику письмове повідомлення про страховий випадок (надалі – «Повідомлення»), якщо інше не передбачено Договором страхування. Так само, як на Страхувальнику, обов'язок надання повідомлення про настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, лежить і на Вигодонабувачеві. Якщо з поважних причин Страхувальник не мав змоги надати Повідомлення у вказаний строк, цей строк може бути збільшений за згодою Страховика;

9.1.3. Вжити всіх доступних заходів для рятування застрахованого майна, усунення причин події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, забезпечити охорону ушкодженого майна, виконати всі інструкції, отримані від Страховика;

9.1.4. При проведенні робіт згідно п. 9.1.3 цих Правил забезпечити збереження стану предметів, які можуть служити речовим доказом тих або інших причин настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок;

9.1.5. Письмово повідомити Страховика про початок проведення ремонтних або інших робіт, які пов'язані з змінами фактичного стану пошкодженого майна на місці події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок;

9.1.6. Забезпечити Страховику можливість огляду місця події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, та самостійної попередньої оцінки понесеного Страхувальником збитку;

9.1.7. Забезпечити представнику Страховика можливість огляду ушкодженого майна для з'ясування причин та розмірів збитку, а також, забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, що створюються для встановлення причин і визначення розміру збитку, якщо це передбачено Договором страхування;

9.1.8. Надати всі необхідні документи згідно розділу 10 (за винятком п.10.7, п.10.8 цих Правил) цих Правил;

9.1.9. Сповістити Страховика про всі випадки одержання компенсації, повернення або відновлення третіми особами ушкодженого або знищеного майна;

9.1.10. Надати всі документи, необхідні Страховику для висунення позову до осіб, винних у настанні страхового випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

10.1. *Повідомлення* - складається Страхувальником (Вигодонабувачем) за формою, визначеною Страховиком і подається Страховику у порядку та у строк, які вказані в п.9.1.2 цих Правил.

10.2. *Заява Страхувальника (Вигодонабувача) на виплату страхового відшкодування* - складається Страхувальником (Вигодонабувачем) за формою, визначеною Страховиком і подається Страховику (або його представнику) у порядку та у строк, які вказані в п. 9.1.2 цих Правил.

10.3. *Перелік пошкодженого, знищеного або викраденого майна* - додається до заяви Страхувальника на виплату страхового відшкодування.

10.4. Відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку і т. ін.);

10.5. Документи, що підтверджують розмір необхідних витрат на ремонт або відновлення пошкодженого майна;

10.6. Документи, видані Компетентними органами, які підтверджують настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок.

10.7. *Страховий акт* – документ, що складається Страховиком або уповноваженою ним особою; визначає та обґрунтовує розмір збитків, понесених Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок настання страхового випадку, а також витрати на роботи, проведені згідно п. 9.1.3 цих Правил (якщо такі проводились та відшкодовуються згідно умов Договору страхування).

10.8. *Кошторис збитків* - документ, що складається Страховиком або уповноваженою ним особою; визначає та обґрунтовує розмір збитків, понесених Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок настання страхового випадку, а також витрати на роботи, проведені згідно п. 9.1.3 цих Правил (якщо такі проводились та відшкодовуються згідно умов Договору страхування).

10.9. За наявності осіб (особи) винних в заподіяних Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитках:

10.9.1. *Довідка про відшкодування збитків (частини збитків) винною особою* - підписана Страхувальником та винною особою;

10.9.2. За відсутності першої Довідки - *Довідка про відмову (або неможливість - на теперішній час; або неможливість в повному обсязі - на теперішній час) відшкодувати збитки (частину збитків) винною особою* - підписана Страхувальником та винною особою; або тільки Страхувальником - у разі відмови підписати вказану довідку винною особою.

10.9.3. Або документи від компетентних органів, що підтверджують факт відшкодування (відмову або неможливість відшкодувати) збиток винною особою.

10.10. Інші документи або відомості (за вимогою Страховика), які необхідні для з'ясування обставин настання страхового випадку та визначення розміру збитку.

11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

11.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком в строк, що не перевищує 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту отримання письмової Заяви на виплату страхового відшкодування та інших документів згідно з розділом 10 (за винятком п. 10.7 та п. 10.8 цих Правил) цих Правил, та оформляється Страховим актом за встановленою Страховиком формою.

11.2. Якщо випадок визнано страховим, страхове відшкодування виплачується протягом 10 (десяти) робочих днів з дня підписання Страхового акту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.3. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо:

11.3.1. В нього є мотивовані сумніви в правомірності вимог на одержання страхового відшкодування - до отримання роз'яснень компетентних органів, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.2. Розмір збитку протягом встановленого в Договорі страхування строку визначити неможливо – до визначення розміру збитку, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.3. Почато кримінальне провадження щодо настання страхового випадку і ведеться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку - до закінчення досудового розслідування або судового провадження.

11.3.4. В інших випадках, зазначених в Договорі страхування, однак не більше, ніж на 6 (шість) місяців з дати отримання від Страхувальника усіх документів, необхідних для виплати страхового відшкодування.

11.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування, Страховик письмово повідомляє про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови у строк, не більший ніж 10 (десять) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

11.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші строки, умови та порядок прийняття рішення про виплату, відмову або відстрочення прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ, ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Здійснення страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі письмової Заяви Страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами страхування) на виплату страхового відшкодування і страхового акта (аварійного сертифіката), який складається Страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається Страховиком.

12.1.1. Страхове відшкодування сплачується Страхувальнику (Вигодонабувачу) тільки після того, як повністю будуть встановлені причини та розмір збитків. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику усі необхідні документи, що підтверджують причини та розмір збитків, перелік яких наведено в розділі 10 (за винятком п.10.7, п.10.8 цих Правил) цих Правил. Ненадання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування як в цілому, так і в частині збитку, не підтвердженій такими документами.

12.1.2. Розмір збитків визначається Страховиком або уповноваженою ним особою шляхом проведення експертизи і складання Кошторису збитків. Кожна із сторін має право на проведення незалежної експертизи. Незалежна експертиза проводиться за рахунок сторони, яка вимагала її проведення. Якщо незалежна експертиза визнала випадок нестраховим, витрати на її проведення несе Страхувальник.

12.2. За згодою сторін страхове відшкодування може бути виплачене Страхувальнику (Вигодонабувачу) або перераховане на рахунок, вказаний Страхувальником (Вигодонабувачем) в Заяві на виплату страхового відшкодування, згідно з належним чином оформленими документами, наданими спеціалізованими підприємствами (будівельними, ремонтними тощо), про вартість ремонтних (відбудовних) робіт (наряд-замова, рахунок, акт виконаних робіт тощо), про витрати на компенсацію збитків від страхового випадку (наряд-замова, рахунок, акт виконаних робіт тощо). Вказані документи повинні містити повний перелік робіт, їх вартість, а також вартість складових частин та матеріалів, використаних під час ремонту (відбудовних робіт).

12.3. Розмір страхового відшкодування дорівнює розміру заподіяних Страхувальнику (Вигодонабувачу) матеріальних збитків, визначених згідно п. 12.4 цих Правил, за вирахуванням встановленої Договором страхування франшизи та сум, отриманих Страхувальником (Вигодонабувачем) у відшкодування збитків від інших осіб, але не більше страхової суми (ліміту відповідальності).

12.4. Матеріальні збитки визначаються (розраховуються):

12.4.1. при загибелі (втраті) майна - у розмірі дійсної вартості майна (визначеної згідно з розділом 3 цих Правил) безпосередньо перед настанням страхового випадку, за вирахуванням вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання. Загибель застрахованого майна означає повне або часткове знищення майна, при якому витрати на відновлення дорівнюють дійсній вартості або її перебільшують. Під втратою майна розуміється, також, викрадення майна;

12.4.2. при пошкодженні (частковій руйнації) майна - у розмірі витрат на відновлення, але не більше дійсної вартості майна безпосередньо перед настанням страхового випадку. Якщо в результаті відновлення майна його дійсна вартість збільшується в порівнянні з дійсною вартістю безпосередньо перед настанням страхового випадку, то витрати на відновлення відповідно зменшуються (тобто таке збільшення вартості не входить до складу витрат на відновлення).

12.5. Витрати на відновлення майна містять у собі:

12.5.1. Витрати на матеріали і запасні частини для ремонту (з урахуванням зносу на момент настання страхового випадку), необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку;

12.5.2. Витрати на оплату робіт з ремонту, необхідного для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Зауваження: якщо матеріали, з яких складається застраховане майно, вже не використовуються (у зв'язку з офіційними обмеженнями використання або внаслідок технічного прогресу) і для відновлення використовуються інші аналогічні матеріали, то вартість покращення (додаткові витрати на відновлення внаслідок використання таких матеріалів в порівнянні з використаними раніше) не входить до складу витрат на відновлення.

12.6. До витрат на відновлення не належать:

12.6.1. Витрати, пов'язані зі змінами або поліпшенням застрахованого предмету Договору страхування;

12.6.2. Витрати, пов'язані з тимчасовим (допоміжним) ремонтом або відновленням;

12.6.3. Інші, зроблені понад необхідні, витрати.

12.7. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то при страхуванні на базі відновлювальної вартості (п. 3.5.1 цих Правил) Страхувальник (Вигодонабувач) набуває право на отримання частини страхового відшкодування, яка перевищує збиток при страхуванні на базі поточної вартості тільки за умови, що страхове відшкодування використовується для:

12.7.1. Відновлення будівлі в тому ж вигляді, такого ж призначення і на тому ж місці, як і до настання страхового випадку. Якщо відновлення на тому ж місці є неможливим або економічно недоцільним, то достатнім вважається будівництво будівлі на іншому місці в межах країни, на території якої було укладено Договір страхування;

12.7.2. Придбання рухомого майна або складових частин земельної ділянки, які були зруйновані або втрачені, такого ж вигляду та якості, і в такому ж за новою вартістю стані, як і до настання страхового випадку. За узгодженням із Страховиком достатнім є придбання майна, яке вже використовувалось. Замість втрачених двигунів та робочих машин можуть бути придбані двигуни та робочі машини будь-якого виду, якщо їх експлуатаційне призначення лишається таким, як до страхового випадку;

12.7.3. Відновлення рухомого майна або складових частин земельної ділянки, які були пошкоджені.

12.8. У разі, коли страхова сума становить певну частку дійсної (страхової) вартості застрахованого предмету Договору страхування (тобто страхова сума менша дійсної вартості застрахованого предмету Договору страхування):

12.8.1. Відшкодуванню підлягає така ж частка від визначених згідно п.12.4 цих Правил збитків, якщо інше не передбачено Договором страхування (пропорційна система відповідальності). При цьому франшиза вираховується після застосування вказаної умови пропорційності до визначених згідно п.12.4 цих Правил збитків. Відповідність страхової суми і дійсної вартості встановлюється по кожній узгодженій в Договорі страхування позиції (одиниці, групі майна);

12.8.2. Договором страхування може бути передбачено відшкодування збитків у повному обсязі (без урахування п.12.8.1 цих Правил), але не більше страхової суми (*система відповідальності по першому ризику*).

12.9. Страховик має право за власним вибором здійснити виплату страхового відшкодування шляхом відшкодування вартості ремонту (відновлення, відбудови) або заміни пошкодженого або втраченого майна або його частини замість оплати суми збитків. Проте Страховик не буде зобов'язаний відшкодувати здійснення ремонту майна повністю, а тільки в тій мірі, в якій це дозволяють обставини, і тільки у найбільш доцільний спосіб. Крім того, Страховик не зобов'язаний відшкодувати витрати на ремонт пошкодженого майна у розмірі, що перевищує вартість такого ремонту на дату настання страхового випадку, а також страхову суму за Договором страхування. У випадку, якщо Страховик вирішить сплатити страхове відшкодування шляхом забезпечення здійснення ремонту або заміни майна, Страхувальник, за власні кошти, надасть Страховику плани, технічні описи, розміри, величини та інші дані, які можуть знадобитися Страховику. Жодна дія або намір Страховика щодо розгляду питання про ремонт або заміну не повинні трактуватися як остаточний вибір Страховика відшкодувати саме ремонт або заміну. У випадку, якщо здійснення ремонту або заміни майна Страхувальника неможливе через муніципальні або інші діючі законодавчі акти або постанови, які стосуються розмітки вулиць, конструкції будівель або інших обставин, Страховик у кожному такому випадку несе відповідальність лише за виплату тих сум, що були б необхідні для ремонту або заміни пошкодженого майна, якби воно могло б бути відремонтованим до попереднього стану в межах діючого законодавства.

12.10. Витрати з метою зменшення збитків (п. 4.3 цих Правил) відшкодовуються в порядку та в межах, зазначених у Договорі страхування.

12.11. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або цими Правилами цілком або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на страхове відшкодування.

12.12. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) мав договори страхування майна по аналогічних ризиках із декількома страховиками, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати розміру завданого збитку. При цьому кожний Страховик здійснює виплату пропорційно розмірові страхової суми за укладеним ним Договором страхування.

12.13. Якщо страховий платіж сплачується частинами, то із суми страхового відшкодування Страховик, має право утримати несплачену частину страхового платежу.

12.14. Якщо виплата страхового відшкодування не зроблена у визначений строк з провини Страховика, останній сплачує особі, якій повинно бути виплачене відшкодування, пеню в розмірі, який вказано в Договорі страхування.

12.15. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12.16. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування. Наступні виплати страхового відшкодування проводяться з урахуванням зменшення страхової суми. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору страхування припиняється з моменту виплати.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у здійсненні страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового

обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

13.1.2. Вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

13.1.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

13.1.4. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

13.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

13.1.6. Інші випадки, передбачені законом.

13.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону, зокрема:

13.2.1. Страхувальник надав Страховику свідомо неправдиві відомості про ступінь страхового ризику або не повідомив Страховика про зміни обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня настання таких змін;

13.2.2. Страхувальник навмисно не вжив доступних заходів, щоб зменшити збитки;

13.2.3. Страхувальник (Вигодонабувач) відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, що відшкодовуються Страховиком за умовами Договору страхування, або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

13.2.4. Інші підстави, які не суперечать закону.

13.3. Відмова Страховика здійснити виплату страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником (Вигодонабувачем) у судовому порядку.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори, пов'язані зі страхуванням за умовами цих Правил, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

14.2. Позов по вимогах, які витікають із Договору страхування, може бути пред'явлений Страховику в строк, передбачений чинним законодавством України.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Питання, що лишилися поза межами цих Правил, регулюються чинним законодавством України, а також Договором страхування.

15.2. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, зазначені у цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», повинні бути передбачені Договором страхування.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ВІД СТИХІЙНИХ ЯВИЩ.

1. Визначення ризиків, вказаних в п.4.1.4 цих Правил.

Стихійне лихо – руйнівне небезпечне природне явище чи процес значного масштабу, внаслідок якого може виникнути або виникла загроза життю і здоров'ю людей та була завдана шкода об'єктам економіки та довкіллю.

Сильний вітер (буря) - рух повітря відносно земної поверхні з швидкістю на суші понад 25 м/с і в горах Криму і Карпат 40 м/с і більше.

Ураган – вітер руйнівної сили та значної тривалості, швидкість якого перевищує 32 м/с.

Шторм – тривалий дуже сильний вітер із швидкістю понад 30 м/с, який спричиняє сильне хвилювання моря і руйнування на суші.

Смерч – сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має майже вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині.

Повінь (водопілля) - фаза водного режиму річки, в період весняного сніготанення, що характеризується високою водністю.

Паводок - фаза водного режиму річки, що може багаторазово повторюватися в різні сезони року, характеризується інтенсивним збільшенням витрат та рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг.

Затоплення - покриття поверхневими водами сільськогосподарських угідь, проникнення цих вод до об'єктів економіки, житлових будинків, що призводить до порушення господарської діяльності та умов проживання на певній території. Затоплення може відбуватися під час водопілля або паводку, затору, нагону води в гирло річки, а також під час прориву гідротехнічних споруд.

Землетрус – деформування земної поверхні внаслідок пружних коливань, що передаються на великі відстані, і спричинене раптовим зміщенням і розривами у земній корі чи у верхній частині мантії Землі, що призводить (може призвести до) руйнування будівель та споруд. Страховим ризиком є землетрус силою не менше 3 бали за шкалою Ріхтера.

Вулканічне виверження – процес появи на повені літосфери твердих, рідких або газоподібних складових лави з високою температурою.

Зсув (оповзень) – зміщення мас гірських порід вниз за схилом під дією сили тяжіння без втрати контакту з нерухомою основою на більш низький рівень.

Обвал – відривання мас гірських порід або снігових (льодяних) брил від схилів чи відкосів гір та їх вільне падіння під дією сили тяжіння.

Карст (осідання ґрунту) – геологічне явище (процес), пов'язане з підвищеною розчинністю гірських ґрунтів (переважно карбонатних, сульфатних, галогенних) в умовах активної циркуляції підземних вод і спричинене процесами хімічного та механічного перетворення порід з утворенням підземних порожнин, поверхневих вирв, провалів та просіданням ґрунтів.

Лавина – швидкий, раптовий рух снігу та (або) льоду вниз стрімкими схилами гір, який загрожує життю і здоров'ю людей, завдає шкоди об'єктам економіки та довкіллю.

Сель – стрімкий потік великої руйнівної сили у басейнах гірських річок, що складається із суміші води та крихких, ламких ґрунтів і виникає внаслідок інтенсивних дощів чи танення снігу. А також, прориву завалів.

Град – випадання з купчасто-дощових хмар частинок щільного льоду діаметром від 20 мм і вище.

Злива – випадіння інтенсивного короткочасного дощу з кількістю більше 30 мм за період часу менше 1 години.

Ожеледь – шар щільного матового чи прозорого льоду, що наростає на проводах та наземних предметах внаслідок замерзання крапель дощу, мряки або туману.

Сильний снігопад – інтенсивне випадіння снігу в кількості більше 200 мм за період менше 12 годин, що призводить до значного погіршення видимості та припинення руху транспорту.

Сильне налипання снігу – налипання або намерзання мокрого снігу на деревах, дротах, конструкціях діаметром більше 30 мм, на ожеледному станку на висоті 2 м над поверхнею землі.

Сильна хуртовина – перенесення снігу над поверхнею землі вітром зі швидкістю більше 15 м/с і тривалістю понад 12 годин.

Сильний мороз – зниження температури повітря нижче мінус 10 градусів С на Південному узбережжі Криму, нижче мінус 30 градусів С у південній частині України, нижче мінус 35 градусів С на решті території.

2. Застереження щодо ризиків “Буря (сильний вітер)”, “Ураган”, “Шторм”.

2.1. Якщо вказану силу вітру неможливо визначити для певної місцевості (території страхування), то відповідність даних природних явищ умовам визначень вказаних ризиків вважається встановленою, якщо Страхувальник доведе, що рух повітряних мас (вітер) в певній місцевості (території страхування) спричинив збиток бездоганно побудованій будівлі (іншому майну, здатному протистояти такій силі вітру) або якщо збиток при бездоганних властивостях застрахованої будівлі (або будівлі, в якій знаходиться застраховане майно) міг бути спричинений виключно бурею (сильним вітром), ураганом чи штормом.

2.2. Збитки застрахованому майну відшкодовуються, якщо вони є результатом:

- безпосереднього впливу бурі (сильного вітру), урагану чи шторму;
- падіння під впливом бурі (сильного вітру), урагану чи шторму частин (конструктивних елементів) будівель, дерев, або інших предметів на застраховане майно або на будівлю, в якій знаходиться застраховане майно;
- наслідків пошкодження бурею (сильним вітром), ураганом чи штормом застрахованого майна або будівель, в яких воно знаходиться.

3. Якщо при страхуванні від вказаних в даному Додатку ризиків однією з причин пошкодження або руйнування застрахованих будинків і споруд, а також майна, що знаходиться в них, виявилася їхня ветхість (старіння), часткове руйнування або пошкодження внаслідок тривалої експлуатації (зносу), Страховик має право відмовити у виплаті відшкодування в тій мірі, у якій ветхість застрахованих будинків і споруд вплинула на розмір збитку. Якщо Страхувальник доведе, що ветхість будівель не вплинула на розмір збитку, зобов'язання Страховика виплачувати відшкодування зберігається.

4. При страхуванні від вказаних в даному Додатку ризиків не відшкодовуються збитки:

- недобудованим (не прийнятим в експлуатацію) будинкам, спорудам, приміщенням, а також застрахованому майну, яке в них знаходиться;
- будинкам, спорудам, приміщенням (застрахованому майну, яке в них знаходиться), звільненим для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк. Страхувальник зобов'язаний протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, сповістити Страховика про звільнення застрахованих будинків (споруд, приміщень) для проведення капітального ремонту або з іншою метою на строк більше 60 днів. Страховик має право призупинити дію Договору страхування на цей період.

5. У відношенні інших питань, не оговорених в цих додаткових умовах, діють відповідні положення цих Правил.

ДОДАТОК №2
до Правил № 007
Добровільного страхування від вогневих ризиків
та ризиків стихійних явищ

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПО СТРАХУВАННЮ МАЙНА.
(Строк дії Договору страхування - 1 рік)

№	Страхові ризики	Страхові тарифи (% від страхової суми) по предмету Договору страхування								
		Будівлі	Споруди	Інженерне і виробничо-технологічне обладнання	Господарчі будівлі	Окремі приміщення	Об'єкти незавершеного будівництва	Інвентар, технологічна оснастка	Предмети інтер'єра, меблі, елементи оздоблення	Товарно-матеріальні цінності
1	Пожежа	0,17	0,16	0,35	0,18	0,18	0,16	0,35	0,30	0,35
2	Вибух	0,12	0,12	0,17	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,15
3	Удар блискавки	0,07	0,10	0,07	0,07	0,05	0,07	0,07	0,05	0,07
4	Стихійні лиха	0,10	0,10	0,15	0,10	0,10	0,10	0,10	0,15	0,15
5	ПО ПАКЕТУ РИЗИКІВ	0,46	0,48	0,74	0,47	0,45	0,45	0,64	0,62	0,72

Примітка: Страховик може при визначенні розміру страхового платежу, який підлягає сплаті, використовувати як підвищувальні так і понижуючі коефіцієнти до базових страхових тарифів в діапазоні від 0,01 до 5,0 в залежності від чинників та обставин, які впливають на ступінь страхового ризику та умов конкретного Договору страхування.

Страховик може розробляти спеціалізовані страхові продукти та програми з тарифами відповідно до цих Правил.

Норматив витрат Страховика на ведення справи при страхуванні на підставі цих Правил визначений при розрахунках відповідних страхових тарифів у розмірі до 40% від величини страхового тарифу та вказується у Договорі страхування.

Актуарій

Карташов Ю.М.
Свідоцтво № 03-007 від 06.12.2012р.

